

retlige spørgsmål, fordi dommeren finder, at der er risiko for, at procesformen har haft en indflydelse på bevisvurderingen eller på fremlæggelsen af de retlige spørgsmål, og at denne indflydelse kan gøre det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at den dommer, der har stået for undersøgelsen, også skal foretage den retlige vurdering.

Det vil selvsagt også være muligt for en bisidder at rejse dette spørgsmål, hvis bisidderen mener, at der er anledning til det. Dommerens beslutning kan også gå ud på, at der foretages en retlig vurdering, men at den er begrænset i forhold til, hvad kommissionen er blevet anmodet om. Man kan også forestille sig, at dommeren finder, at der i forhold til nogle af de berørte embedsmænd kan foretages retlige vurderinger i videre omfang end i forhold til andre embedsmænd.

Som det fremgår af bestemmelsen, er det alene dommeren, som tager stilling til, om det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at foretage retlige vurderinger. De andre medlemmer af kommissionen må derfor rette sig efter dommerens beslutning, selv om de ikke selv finder det uforsvarligt at foretage retlige vurderinger.

Hvis flere dommere undtagelsesvis deltager i undersøgelsen, forudsætter bestemmelsen, at de alle er enige om, at der bør foretages retlige vurderinger. Finder blot en af dommerne, at sådanne vurderinger ikke bør foretages, skal de øvrige dommere rette sig efter det.

Det er ikke fastsat i bestemmelsen, hvornår dommerens beslutning om, hvorvidt det er forsvarligt at foretage retlige vurderinger, skal træffes. Det forudsættes, at beslutningen normalt træffes efter bevisførelsen. Først på dette tidspunkt vil dommeren normalt have det fulde grundlag for at vurdere, om det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at foretage retlige vurderinger af de involverede embedsmænds adfærd.

Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at beslutningen træffes på et tidligere tidspunkt. Beslutningen bør i givet fald så hurtigt som muligt meddeles de berørte embedsmænd og justitsministeren. Dommeren kan omgøre sin beslutning. Dette gælder dog kun, hvis den nye beslutning går ud på, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at foretage retlige vurderinger.

Justitsministeren bør i kommissoriet udtrykkeligt anføre, at anmodningen om, at den pågældende undersøgelseskommission, som har en dommer som medlem, foretager retlige vurderinger af embedsmænds adfærd, kun gælder i det omfang, dommeren ikke finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Hvis en dommerledet undersøgelseskommission ikke har foretaget de retlige vurderinger, som justitsministeren har anmodet om, må vedkommende minister som udgangspunkt træffe sin afgørelse om disciplinærfølgning på grundlag af sædvanlig ministeriel behandling.

Der kan dog være et væsentligt behov for, at der - på grundlag af undersøgelseskommissionens beretning - indhentes eksterne, uafhængig juridisk rådgivning, inden der tages stilling til, om et retligt ansvar bør søges gennemført over for de involverede embedsmænd. Det må konkret afgøres, om den eksterne juridiske rådgivning skal gives af en person eller en flerhed af personer, f.eks. 3 personer. De eksterne rådgivere vil kunne være advokater eller andre jurister, herunder f.eks. universitetsjurister.

Til kapitel 4

Tilrettelæggelse af undersøgelsen m.v.

Til § 5

Til stk. 1

I bestemmelsen fastsættes det, at undersøgelseskommissionen efter samråd med udspørgeren afgør, hvordan undersøgelsen tilrettelægges.

Undersøgelseskommissionen træffer bl.a. beslutning om, hvilket materiale der har betydning for undersøgelsen og derfor bør indhentes, hvilke personer der skal anmodes om at afgive forklaring for kommissionen, og hvilke myndigheder/personer der skal anmodes om skriftligt at besvare spørgsmål m.v. Det er endvidere kommissionen, der afgør, hvornår de enkelte undersøgelseskridt skal tages, f.eks. på hvilket tidspunkt af undersøgelsen afhøringer skal foregå.

Ved sin tilrettelæggelse af undersøgelsen (som ved udarbejdelse af beretning og indstilling) skal kommissionen tage hensyn til, at den - på samme måde som udspørgeren - skal anvende objektivitetsprincippet. Herom henvises til bemærkningerne til § 1, stk. 3.

Til stk. 2

I bestemmelsen fastsættes det udtrykkeligt, at undersøgelseskommissionens formand - når kommissionen består af flere medlemmer - leder kommissionens møder. Med udtrykket 'møder' sigtes til 'eksterne' møder, dvs. de møder, hvor der foretages afhøringer eller andre 'retshandlinger'.

Det forudsættes imidlertid, at formanden - i sagens natur - også leder kommissionens 'interne' møder, herunder rådslagninger.